

הוכן ע"י כולל עיין הדף

ת.ד. 43087, הר נוף, ירושלים מיקוד 91430

טל/פקס 6515004 (אחה"צ) daf@dafyomi.co.il

בבא בתרא דף צ"ד ע"א

הבורר צדור מגרנו של חבירו שהדין שנותן לו דמי חיטים, האם הוא לכו"ע? [תד"ה נותן].

לריב"ם – ופי' ב' ברשב"ם ¹	לר"י ולפי' א' ברשב"ם ²	
חייב	חייב	לר"ש – דבר הגורם לממון כממון דמי
פטור	חייב	לרבנן – לא הוא כממון

הקונה תבואה או עדשים ומעורב בהם דברים אחרים, עד כמה מקבל עליו הקונה?

כשמעורב עפרורית	כשמעורב קטניות	
פחות מרובע	רובע	בקנה תבואה
רובע	לא מקבל	בקנה עדשים

החושד שיש במקח יותר מרובע טינופת, ובירר ומצא שיש יותר, שהדין שמשלים לו המוכר בחיטים יפות, האם צריך המוכר להשלים גם כנגד הרובע שכל קונה מקבל?

כשלא יודעים אם עירב	כשיודעים שלא עירב ³	
צריך להשלים הכל	צריך להשלים הכל	לטעם דלוקח אינו מוחל אלא שטורח לו לברר
צריך להשלים הכל	משלים חוץ מרובע	לטעם דקנסינן למוכר דחשדינן ליה שעירב בידים

¹ הרשב"ם בד"ה נותן פירש בפירוש השני דהחיוב כאן הוא מדינא דגרמי, דאין אנו חושבים אתו כמזיק ממש אלא רק כגורם, אולם כיון שהוי גרמי וחייב. אמנם כל זה רק למ"ד דבר הגורם לממון כממון דמי, דהרי לא הזיק לו דבר ששוה בעצם משהו, וכמבואר היטב בב"ק דף צ"ח רע"ב עיי"ש.

² בפ"י הא' נקט רשב"ם שהוי היזק גמור בידים ולכן חייב, וביאר ר"י בתוס' שיטה זו, דכיון שדבר זה שוה לכל אדם, דאם לא היה מבררו היה מוכרו בדמי חיטים לכל אדם, לכן חשוב כגופו ממון, ואינו דומה לשורף שטרותיו של חבירו, דהתם נייר בעלמא הוא דשרף לו ולא את החוב שכן נשאר.

³ ראה רשב"ם ד"ה ואמרי לה קנסא, שביאר שבמקרה זה יש נפק"מ בין טעם דקנס לטעם דדינא.

הוכן ע"י כולל עיין הדף

ת.ד. 43087, הר נוף, ירושלים מיקוד 91430

טל/פקס 6515004 (אחה"צ) daf@dafyomi.co.il

בבא בתרא דף צ"ד ע"א

למקשן שסבר דרובע דכלאים דינו כיותר מרובע במכר, ובכו"א סגי במיעוט לרבנן, על איזה מהטעמים דלעיל הקשה?

לטעמא דקנסא	לטעמא דדינא	
לא הקשה	הקשה	לרשב"ם ⁴
הקשה	לא הקשה	לתוס' פי' א' ⁵
הקשה	הקשה	לתוס' פי' ב' ⁶

בבא בתרא דף צ"ד ע"ב

למסקנא שכלאים ומכר שוים, במה נחלקו רבנן ור' יוסי?

ברובע	ביותר מרובע ⁷	
ימעט מרובע ⁸	יבור הכל	לרבנן
יבור הכל ⁹	יבור הכל	לר' יוסי

שטרות דלהלן שפסולים אליבא דר"מ, האם יגבה המלוה באופנים הבאים? [תד"ה קונסין].

כשאינו מודה בחוב ואין עדים	כשלוח מודה בחוב או שיש עדים	
אינו גובה	אינו גובה	בשטר שיש בו ריבית
אינו גובה	גובה ¹⁰	בשטר חוב מוקדם

⁴ הרשב"ם ביאר את הקושיא דאם מצאנו בכלאים שרק צריך למעט מרובע ולא לגמרי, כ"ש שבמכר לא ימעט יותר מרובע, די' לב"ד להפקיר ממונו להעמידו על שיעור הבטל (דהיינו רובע) ולא להפסיד את המוכר כ"כ. אולם לטעם קנס שחיישין שמא הוא עירב בידים ודאי שראוי לקונסו במכר.

⁵ ס"ל דלטעם דדינא לא קשה, די"ל דטפי מרובע לא מוחל וכיון שמברר מברר הכל משא"כ בכלאים שמברר רק כמה שצריך. אולם לטעם קנס היה צריך לגזור בכלאים פחות מרובע אטו רובע.

⁶ ס"ל שגם לטעם דדינא יש להקשות, דאם מצאנו שדרך בני אדם לברר ביותר מרובע את הכל, א"כ כלאים שרובע הוא כיותר מרובע ג"כ נצריך שיברר את הכל.

⁷ בזה לכו"ע יבור הכל כרב הונא, ולפי כל הטעמים.

⁸ דכיון שזה רק חומרא בכלאים לכן סגי למעט מרובע – רשב"ם לעיל בע"א ד"ה ברובע.

⁹ דס"ל דכיון שמתחיל למעט ומניח מקצתו, הוי כמקיים כלאים בכרם ואסור.

הוכן ע"י כולל עין הדר

ת.ד. 43087, הר נוף, ירושלים מיקוד 91430

טל/פקס 6515004 (אחה"צ) daf@dafyomi.co.il

¹⁰ וטעם החילוק, דבריבית נעשה איסור בגוף ההלואה שהיא הלואת איסור, ולכך קונס ר"מ להפסיד כשמודה הלווה או אפי' כשיש עדים כמו דין הריבית. משא"כ בשטר חוב המוקדם שהלואה בהיתר ורק השטר פסול, וא"כ אין טעם לקנוס בהודאה או בעדים.